

Okkultációk

1987. március - április

A téli borult, ködös időjárás elmúltával több sikeres okkultációmegfigyelés történt. Ezúton köszönjük az észlelőknek a gyors adatbeküldést.

É S Z L E L Ő K :

Balogh Zoltán (Hajdúböszörmény) Szabó Sándor (Bóly)
Dankó Csaba (Debrecen) Székely István (Debrecen)
Farkas Ernő (Budapest) Szoboszlai Endre (Debrecen)
Földesi Ferenc (Veszprém) Szűcs Ibolya (Debrecen)
Kész László (Bóly) Zajácz György (Debrecen)
Rideg László (Vaskút)

Márciusi megfigyeléseket csak egy észlelő küldött. Balogh Zoltán öt csillag eltűnését és kibukkanását figyelte meg. Sajnos az időpontadatokat csak percnyi pontossággal mérte.

Dátum	csillag	m	Időpont	PA
1987.03.02	ZC 136	6,1	B 17:58 UT	60
			K 18:57	246
03.06	ZC 647	5,4	B 19:48	74
			K 20:57	273
03.10	ZC 1088	5,6	B 00:04	156
			K 00:42	237
03.10	ZC 1206	5,8	B 22:13	49
			K 22:45	356
03.10	ZC 1211	6,2	B 22:34	110
			K 22:42	297

(B: belépés; K: kilépés)

Április már bővelkedett érdekes eseményekben:

☐ ZC 885 Tau (ADS 4474 kettőscsillag) fedése április 4-én:

A csillag okkultációját négy helyről kísérték figyelemmel. Elsőként Földesi Ferenc (Veszprém: $47^{\circ}06' N$, $17^{\circ}55' E$, 230 m; 50/540 L, 43x) észlelte a csillag eltűnését 19:54:55 UT-kor. Az ország déli részén észlelő Rideg László (Vaskút) majdnem másfél perccel később, 19:57:15 UT-kor látta a belépést. A tőle 40 km-re észlelő Kész László - Szabó Sándor (Bóly: $45^{\circ}56' N$

18°32' E, 129 m; 100/900 T, 60x) a Hold alakjának görbültsége miatt majdnem ugyanakkor, 19:57:16,0±0,5 UT-kor észlelte a fedést.

Farkas Ernő (Fót: 47°37' N, 19°37' E; 100/1000 T) 27 DIN-es Forte filmre le is fotózta a jelenséget. Három fotója alapján a belépésre (a negatív kivetítésével, grafikusan) 19:53:14 UT-t kapott. A belépés szöge a terminátor északi csúcsától számítva 127°. Az ADS 4474 kettőscsillag 11 magnitúdós társát a Hold előbb fedte el, így annak fedése megfigyelhetetlen volt. Ilyen halvány csillag egyébként is észrevehetetlen a fényes Hold mellett. A csillag előbukkanása a Hold megvilágított oldalán történt, ezért azt pontosan észlelni egyik amatőr sem tudta.

☐ A SPICA (Alfa Vir) fedése április 14-én

Több helyen felkészültek a hónap legérdekesebb eseményére. Kísérőnk félárnyékos holdfogyatkozás közepette elfedte a Spicát 14-én hajnalban, de a felhős égbolt megghiúsította megfigyelését.

A debreceni észlelők viszont szerencsével jártak. Igaz, ott is fátyolfelhős volt az égbolt; de a csillag fedését látták. Az észleléseket egymástól függetlenül végezték, a csillag belépésének időpontja majdnem tökéletesen egyezik. Az észlelők távolsága egymástól csak néhány tizedmásodperces eltérést okoz, így adataik összehasonlíthatók.

Zajácz György	50/540 L, 34x	
47 31 N, 21 37 E	B 02:34:03 UT	PA 100
Dankó Csaba, Szűcs Ibolya	50/540 L, 108x	
47 32 N, 21 38 E	B 02:34:03 <u>+1,0</u> UT	
Szoboszlai Endre, Székely István	100/1000 T, 40x	
47 33 07 N, 21 36 45 E	B 02:34:04 UT	PA kb. 115

A már említett felhős időjárás megghiúsította a félárnyékos megfigyelését is.

- o -

Egy ritka esemény is lejátászódott a hónap végén. Április 26-án hajnalban a Hold elfedte a Jupitert néhány perccel a napkelte előtt igen közel a keleti horizontozhoz. Sajnos ez a körülmény lehetetlenné tette a vékony holdsarló megpillantását és az okkultáció megfigyelését, mivel mindaddig pozitív észlelés nem érkezett róla.

A június 7-i Spica-fedést követően augusztus 1-én is elfedi a Hold az 1,2 magnitúdós csillagot. A fedés a nappali égen, a Naptól 75 fokra következik be alig egy órával holdkelte után. A belépés 11:25 UT körül (PA 90), a kibukkanás 12:20 UT-kor (PA 330) történik. Az ország különböző részein ettől néhány perces eltérés várható. Elseje szombati nap, így többen is megpróbálkozhatnak megfigyelésével. Kíváncsian várjuk a pozitív vagy negatív eredményeket a légköri körülmények ismertetésével.

SZABÓ SÁNDOR